

Preview PTA in één dag voor platform BWI

februari maart 2019

Uw trainer: Jan van Hilten (SLO)

Deze leergang is onderdeel van het bijscholingsaanbod vmbo (www.bijscholingvmbo.nl), mede mogelijk gemaakt door OCW en de VO-raad. De leergang schoolexaminering vmbo is ontwikkeld in opdracht van SPV in samenwerking met:

Wat weet u over het PTA?

Wat is een PTA?

- Een Programma van Toetsing en Afsluiting
- Een PTA laat zien wat en hoe er voor ieder (keuze)vak getoetst wordt en hoe het schoolexamencijfer (SE) tot stand komt
- Geen studiewijzer
- Geen inhoudsopgave uit een methode

Waarom en voor wie?

- Inzichtelijk maken van schoolexaminering
- Helder maken van leerinhouden, toetsvormen en beoordelingen
- Verantwoording afleggen
- Borgen van kwaliteit o.a. met een stappenplan

Voor wie is het PTA?

- Leerlingen
- Ouders
- Docenten, schoolleiding en bestuur
- Inspectie

Voor welke periode geldt het PTA?

- Het PTA heeft betrekking op de periode waarin leerlingen schoolexamen doen.
- Deze periode kan twee schooljaren omvatten
- Maar zich ook beperken tot één schooljaar (bijv. alleen het vierde leerjaar, als de schoolexamens alleen in dat jaar afgenomen worden).
- In deze periode mag het PTA niet gewijzigd worden

**En hoe zit dat bij u op school?
Voldoet uw PTA eigenlijk wel?**

Het belang van een goed PTA (terugblik op Maastricht)

- VMBO Maastricht hield zich niet aan het vastgestelde PTA en examenreglement.
- Regels uit het 'Eindexamenbesluit' zijn niet alle gevolgd.
- Het toetsprogramma van een groot deel van de vaksecties en individuele docenten kwam niet overeen met het PTA.
- Hierdoor hebben kandidaten van dezelfde opleiding schoolexamens afgelegd die verschilden in inhoud en aantal.
- Sommige secties boden docenten professionele ruimte om onderdelen van het PTA en/of toetsen naar eigen inzicht aan te passen, waardoor binnen het PTA voor gelijke groepen, juist ongelijkheid ontstaat.

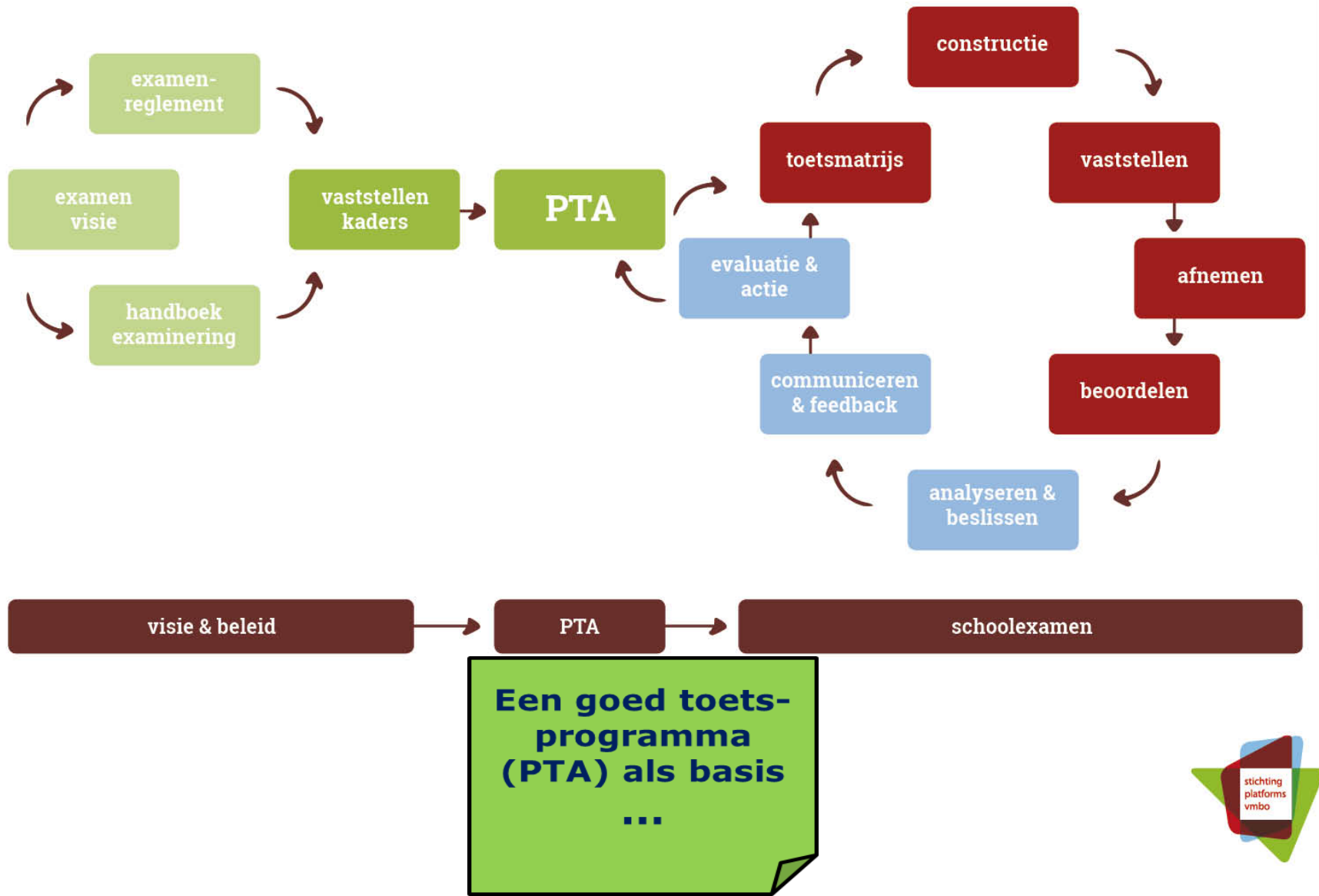
Welke conclusie trok de inspectie?

"Onze conclusie is dat de toetsing en afsluiting op het VMBO Maastricht niet zorgvuldig verloopt. De school volgt de landelijke en schooleigen regels rond het examen niet. Wij beoordelen de standaard OP8 Toetsing en Afsluiting als onvoldoende."

(standaard OP8 maakt deel uit van het onderzoekskader van de inspectie: 'de toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig')

Het PTA binnen de kwaliteitscyclus schoolexamen (SPV)

Wat zijn de regels?

Voor elk onderdeel (vak, profiel- en/of keuzedeel) dat deel uit maakt van het schoolexamen stelt de school een PTA op waarin is opgenomen:

- welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
- de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
- de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder mede begrepen,
- de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede
- de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

PUNT UIT!

Toetsing van de beroepsgerichte keuzevakken in het schoolexamen

- Alle deeltaken moeten worden opgenomen in het PTA.
- Niet alle eindtermen van een deeltaak moeten expliciet worden getoetst. U maakt zelf een *relevante, representatieve* keuze hoe en welke eindtermen getoetst worden.
- Een relevante keuze betekent dat u toetst wat belangrijk is voor het keuzevak.
- Een representatieve keuze betekent dat u de juiste indicatie geeft aan de inhoud, het niveau en de complexiteit van het keuzevak.
- Indien u afzonderlijke eindtermen expliciet toetst moet u deze opnemen in het PTA.

Toetsing van de profielmodules in het schoolexamen

- U maakt zelf een *relevante, representatieve* keuze hoe en welke eindtermen getoetst worden.
- Een relevante keuze betekent dat u toetst wat belangrijk is voor de profielmodule;
- Een representatieve keuze betekent dat u de juiste indicatie geeft aan de inhoud, het niveau en de complexiteit van de profielmodule.

Format voor het PTA: Wat staat er minimaal in?

1. Welke
eindtermen?

3. Hoe bereid
ik mijn
leerlingen
hier op voor?

...keuzevak: ...
...leerweg

Naam keuzevak:		Leerweg			
<i>Periode</i>	<i>Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?</i>	<i>Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?</i>	<i>Toetsvorm en code</i>	<i>Herkansing ja/nee?</i>	<i>Weging</i>

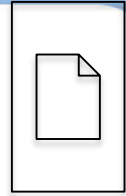
Berekening cijfer schoolexamen: $((SE<code> \times <w> + \dots) / <weging\ totaal> = \text{cijfer SE}$
keu

2. Welke
(type)
toetsen?

Voorbeeld: constructieve aansluitingen en afwerking BB

PTA constructieve aansluitingen en afwerking Leerweg: BB					
Periode	Deeltaak/ Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen? (tip: kopieer de eindtermen uit het keuzevak)	Inhoud onderwijsprogramma wat ga je hiervoor doen? ¹	Toetsvorm en code ²	Herkansing ja/nee?	Weging
Lj4	1.1.1. werktekeningen lezen en interpreteren	Tekening lezen op PC	TH1	J	1
Lj4	1.1.2 een 2D-CAD werktekening maken volgens de Amerikaanse projectie methode en een schets maken in isometrische projectie 1.1.3. een materiaalstaat in- en aanvullen	Tekening lezen met technisch teken-simulatie programma, Lessen CAD tekenen met <u>AutoCad</u>	PR1 <u>praktijktoets CAD met mat staat</u>	J	1
Lj4	Deeltaak 1.1: aan de hand van een werktekening constructieve aansluitingen met verschillende materialen maken.	Diverse aansluitingen maken, zoals: een kozijn op een halfsteensmuur, in houtskeletbouw, op spouwmuur luchtdicht aansluiten, een spouwmuur op een kapconstructie of <u>plattendak</u> luchtdicht aansluiten, een spouwmuur op de begane grond aansluiten	PR2 Praktijk-toets Van een constructieve aansluiting met de juiste afwerking	N	4
Lj4	Deeltaak 1.2: aansluitingen tussen verschillende materialen afwerken met gebruikmaking van alle gangbare elektrische handgereedschappen.	plinten, koplatten en kantstukken aanbrengen vensterbanken aanbrengen folies aanbrengen bevestigingsmaterialen toepassen			
Berekening cijfer schoolexamen: $(TH1 \times 1) + (PR1 \times 1) + (PR2 \times 4) / 6 =$ cijfer SE keuzevak 1					
Cijfer SE keuzevakken (combinatiecijfer) = $(KV1 + KV2 + KV3 + KV4) / 4$					

Leerproces Meubelmaken

Werk voorbereiden
en theorie

- Summatieve theorietoets

Aftekenen en op
maat maken

- Formatieve evaluatie

Gangbare
verbindingen en
onderdelen maken

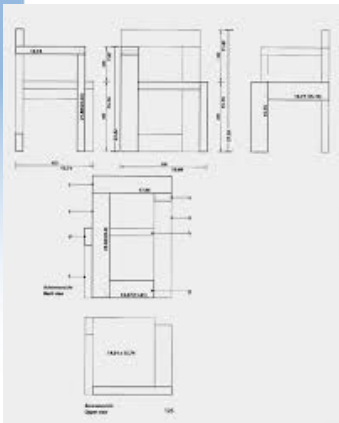
- Formatieve evaluatie

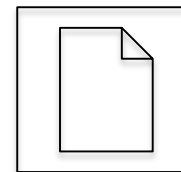
afwerken

- Formatieve evaluatie

Werkstuk stoel

- Summatieve toets

PTA Meubelmaken Leerweg: BB					
<i>Periode</i>	<i>Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?</i>	<i>Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen? [1]</i>	<i>Toetsvorm en code [2]</i>	<i>Herkansing ja/nee?</i>	<i>Weging</i>
leerjaar 3 en 4	1. de werkzaamheden voor het maken van meubels voorbereiden 2. aan de hand van een werktekening meubels maken van hout en plaatmateriaal 2. eigenschappen van plaatmaterialen beschrijven en deze materialen herkennen. 3. eigenschappen van hout beschrijven en houtsoorten herkennen	<ul style="list-style-type: none">• 3D CAD tekenen• Tekeninglezen• Materiaalstaat en werkplanning maken• Een schets maken• Theorieles over plaatmaterialen en houtsoorten	Theorietoets TH16	ja	1
leerjaar 3 en 4	2. aan de hand van een werktekening meubels maken van hout en plaatmateriaal	<ul style="list-style-type: none">• Verbindingen leren maken• Bewerkingen aan hout en plaatmateriaal uitvoeren op gangbare machines• Onderdelen van een meubel maken, monteren, afhangen, afwerken en opleveren	Praktijktoets PR16	nee	4
Berekening cijfer schoolexamen: (TH16 x 1 + PR16 x 4) / 5 = cijfer SE keuzevak					

[1] Een omschrijving van de onderwijsinhoud waarmee de leerling zich voorbereidt op de toets.

[2] PTA code van de school

Check van het PTA

PTA checklist beroepsgericht

Check jouw PTA o.b.v. onderstaande criteria, laat deze check ook uitvoeren door een collega, bespreek jullie bevindingen en scherp aan.

criterium	👍	👎	Opmerking
Is het PTA dekkend voor het keuzevak/cluster van keuzevakken? <ul style="list-style-type: none">- Dek je het (de) keuzevak(ken) minimaal op het niveau van de deeltaken inhoudelijk goed af?- Heb je bepaald welke eindtermen je expliciet wilt beoordelen?			
Of: Is er bij het PTA voor de profielmodules sprake van een relevante en representatieve keuze van deeltaken/eindtermen?			
Zijn de deeltaken/eindtermen evenwichtig verdeeld? <ul style="list-style-type: none">- over de PTA periodes?- over de toetsen?			
Is er voldoende samenhang tussen de deeltaken/eindtermen?			
Zijn de gekozen toetsvormen passend bij de te toetsen deeltaken/eindtermen?			
Is de gekozen weging per toets passend bij de omvang en de complexiteit van de toets?			
Is de gekozen herkansingsmogelijkheid passend binnen de herkansingsregeling van de school en in het belang van de leerling?			
Zijn de deeltaken/eindtermen helder geconcretiseerd in inhoud (onderwijsprogramma)			
Is het PTA voldoende helder voor leerlingen?			
Is het geheel aan toetsen organiseerbaar (tijd, vereiste materialen, ruimte, e.d.)?			

Check van het PTA

PTA checklist AVO

Check jouw PTA o.b.v. onderstaande criteria, laat deze check ook uitvoeren door een collega, bespreek jullie bevindingen, scherp aan.

criterium	👍	👎	Opmerking
Zijn alle onderdelen van het PTA format correct ingevuld?			
Is het PTA 'representatief' voor het examenprogramma? <ul style="list-style-type: none"> - Dek je alle eindtermen die met een SE beoordeeld <i>moeten</i> worden voldoende af? - Heb je daarnaast een bewuste keus gemaakt in wat je aanvullend wilt beoordelen? 			
Zijn de eindtermen evenwichtig verdeeld? <ul style="list-style-type: none"> - over de PTA periodes? - over de toetsen? 			
Wordt een te grote werkdruk bij leerlingen voorkomen?			
Zit er voldoende samenhang tussen de eindtermen?			
Wordt het programma met maximaal .. ¹ toetsen afgetoetst?			
Is het helder voor de leerling wat je in de verschillende toetsen wilt beoordelen?			
Zijn de gekozen toetsvormen passend bij de te beoordelen eindtermen (voor deze leerweg)?			
Is de gekozen weging per toets passend bij de omvang en de complexiteit van de toets?			
Is de gekozen herkansingsmogelijkheid passend binnen de herkansingsregeling van de school en in het belang van de leerling?			
Zijn de eindtermen helder geconcretiseerd in inhouden (onderwijsprogramma)			
Is het PTA voldoende helder voor leerlingen? (de leerling moet o.b.v. het PTA concreet weten waarop hij beoordeeld wordt, met welke toetsen en op basis van welke leerstof hij zich hierop kan voorbereiden)			
Is het PTA voldoende aantrekkelijk voor de leerling? (qua inhoud en examenmix)			
Is het geheel aan toetsen organiseerbaar (tijd, vereiste materialen, ruimte, e.d.)?			

¹ Aantal afhankelijk van de keuzes van de school

PTA actieplan voor op school

PTA ACTIEPLAN

Jullie hebben vandaag allerlei (nieuwe) input gekregen over PTA's. Wat neem je van vandaag mee om op je eigen locatie te gaan zorgen dat er voor '18 – '19 nog betere PTA's komen?

Wij willen bereiken dat ...	Wie is hierbij aan zet? (docent .../TL/directeur/etc.)	Wat spreken we concreet af? Wie doet wat wanneer?

Terugblik en 'losse eindjes'

- Wat is uw grootste eyeopener?
- Nog vragen?
- Training volgen?

<https://bijscholingvmbo.nl/schoolexaminering/>

Vragen over het SE en het trainings-
aanbod?

www.platformsvmbo.nl/schoolexaminering

w.bredewold@platformsvmbo.nl

j.vanhilten@slo.nl